

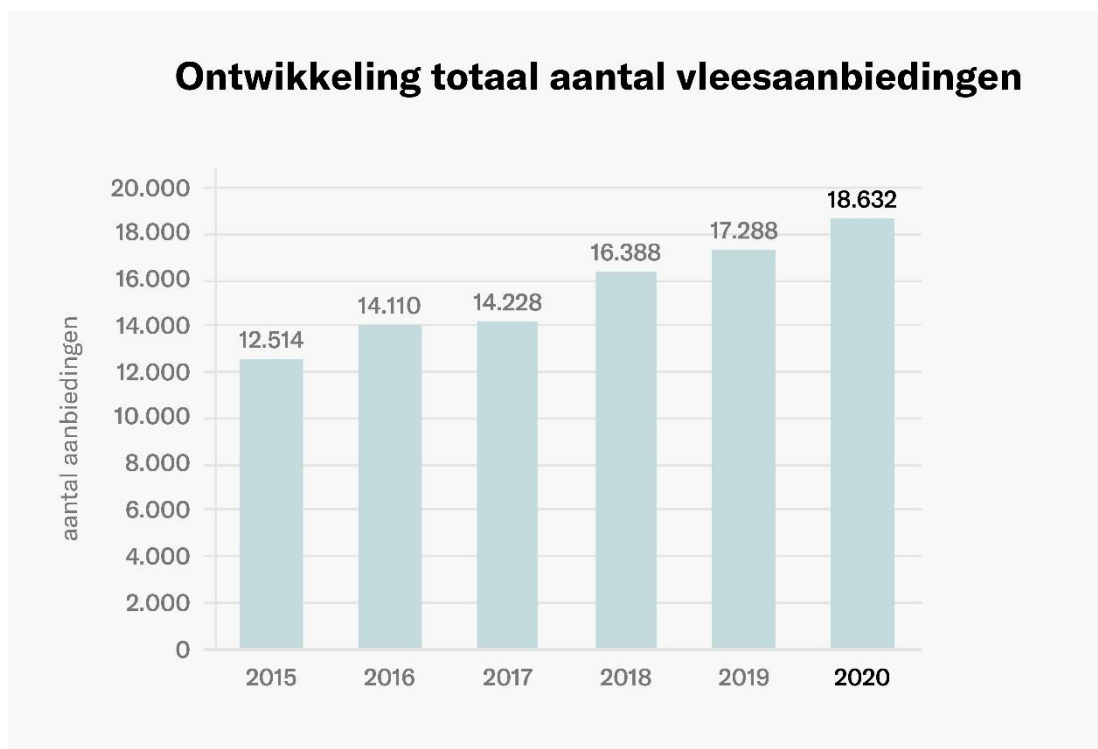
Kiloknaller-factsheet 2020

Januari 2021

Sinds 2010 registreert Wakker Dier in haar foldermonitor de vleesaanbiedingen uit de aanbiedingsfolders van Nederlands grootste supermarktketens. Bij elke aanbieding staat onder andere of het geadverteerde product wel of niet een dierenwelzijnskeurmerk draagt. Aanbiedingen zonder zo'n keurmerk zijn kiloknallers. Sinds 2015 worden de twaalf grootste supermarkten meegenomen en noteert Wakker Dier ook de aanbiedingen voor vleeswaren. Hieronder een aantal opvallende ontwikkelingen in de vlees- en vleeswarenaanbiedingen (hierna: vleesaanbiedingen) in de periode 2015-2020.

Opmars van de vleesaanbiedingen

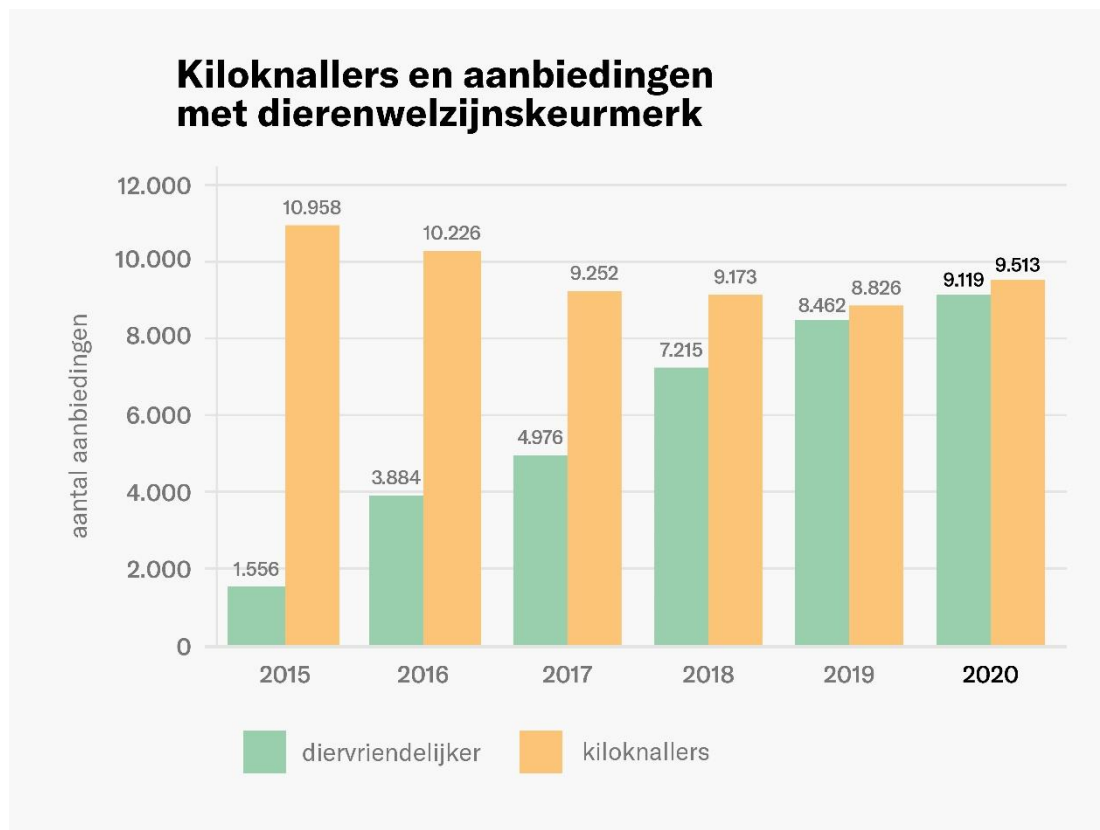
De eerste opvallende ontwikkeling is de forse toename van het totaal aantal vleesaanbiedingen (zie figuur 1). In 2015 hadden de twaalf grootste supermarktketens gezamenlijk 12.514 vleesaanbiedingen. In 2020 waren dit er 18.632; een stijging van bijna 50 procent.

Figuur 1: het totaal aantal vleesaanbiedingen nam in de afgelopen jaren fors toe.

Kiloknallers versus keurmerk-aanbiedingen

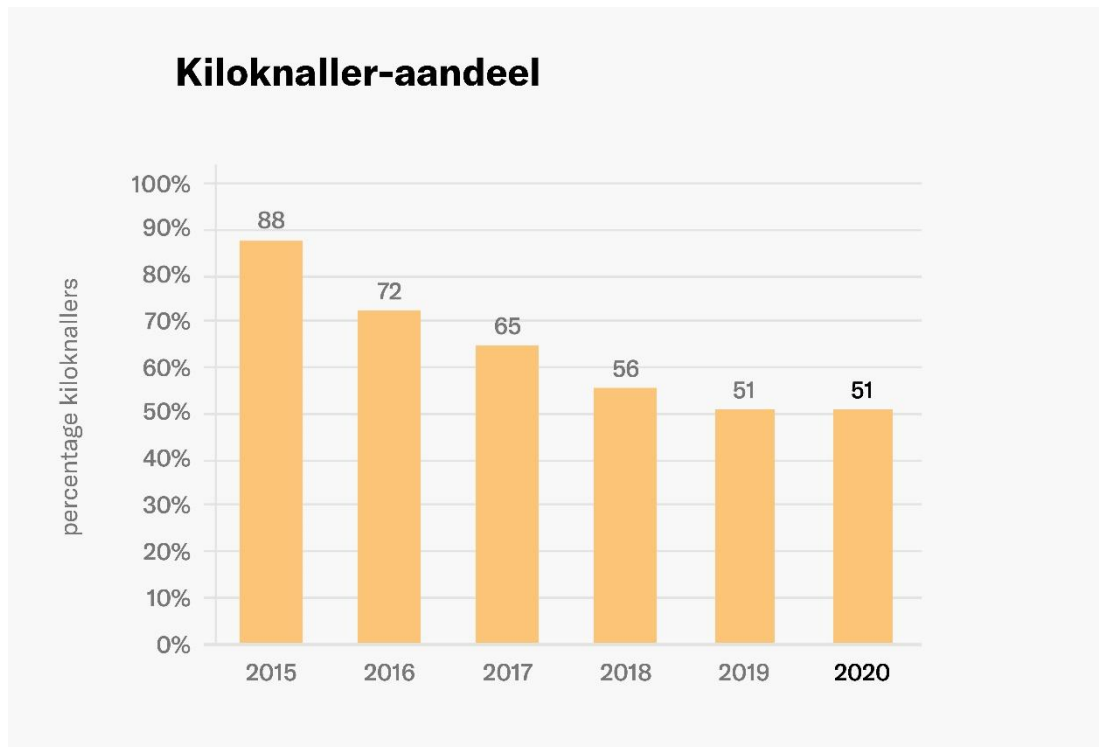
Tot en met 2019 werd de groei in vleesstunts vooral veroorzaakt door een stijging in het aantal aanbiedingen mét keurmerk. Het aantal kiloknallers nam tussen 2015 en 2019 af met zo'n 20 procent (zie figuur 2). Daarna vlakke de groei in aanbiedingen mét keurmerk af, en nam het aantal kiloknallers juist weer licht toe (+8 procent).

Figuur 2: het aantal vleesaanbiedingen met en zonder dierenwelzijnskeurmerk over de jaren.

Kiloknaller-aandeel

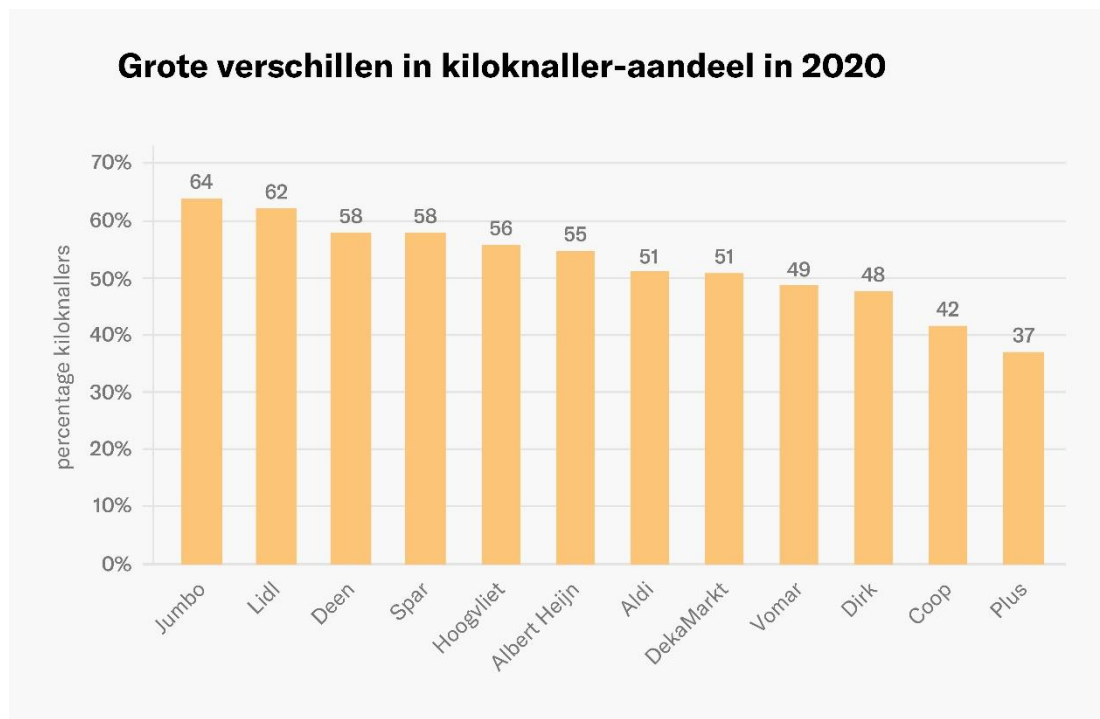
Het aandeel kiloknallers lag in 2015 op 87,6 procent (zie figuur 3). Inmiddels is dit aandeel gezakt tot 51 procent. Figuur 3 laat ook zien dat de verschuiving richting diervriendelijkere producten van 2015 op 2016 het hardst ging en daarna vertraagde. Tot er tussen 2019 en 2020 zelfs helemaal geen verbetering meer was.

Figuur 3: het aandeel kiloknallers (als percentage van het totaal aantal vleesaanbiedingen) over de jaren.

De verschillen tussen supermarkten

Het plateau van zo'n 50 procent kiloknallers is geen wetmatigheid: in supermarktland loopt het aandeel kiloknallers behoorlijk uiteen. In 2020 hadden Jumbo en Lidl bijvoorbeeld meer dan 60 procent kiloknallers (zie figuur 4). Hiermee scoren deze supermarkten vele malen slechter dan bijvoorbeeld Plus, die met 37 procent kiloknallers ruim onder de kiloknaller-aandelen van Jumbo en Lidl duikt (zie figuur 4).

Figuur 4: het aandeel kiloknallers per supermarktketen als percentage van het totaal aantal vleesaanbiedingen. Het gemiddelde aandeel ligt op 51,1 procent.

Kiloknallercampagne

Wakker Dier voert al jaren campagne tegen de kiloknallers van supermarkten. Met deze aanbiedingen proberen supermarkten klanten van elkaar af te troggelen. Tegelijkertijd lokken ze de klant naar het goedkoopste en dieronvriendelijkste vlees. De dieren betalen hiervoor de prijs. Varkens van 100 kilo hebben per dier nog geen vierkante meter ruimte in de stal. Kippen voelen de buitenlucht voor het eerst als ze naar de slacht gaan. Het rundvlees van uitgemolken melkkoeien komt van dieren die vaak maar kort hebben geleefd, omdat ze snel 'versleten' zijn door de torenhoge melkproductie.

Met hun focus op goedkope vleesproducten houden de supermarkten ook de boeren in hun greep. Immers, wie voor de 'bulkmarkt' produceert, krijgt daarvoor ook een 'bulprijs'. Wakker Dier wil daarom dat supermarkten hun reclamebudget uitgeven om consumenten juist op diervriendelijkere producten te wijzen. Zo kunnen ze hun klanten ervan doordringen dat een dierenleven geld waard is. Ook komt er op die manier ruimte om de boeren een betere prijs te betalen, waardoor zij de dieren meer ruimte, een gezonder leven en frisse buitenlucht kunnen geven.

Wat zijn kiloknallers?

Kiloknallers zijn aanbiedingen voor vlees en vleeswaren die géén onafhankelijk dierenwelzijnskeurmerk dragen. Onafhankelijke keurmerken zijn bijvoorbeeld het Beter Leven keurmerk van de Dierenbescherming, biologisch, Label Rouge en scharrel. De verschillende kip-concepten die de supermarktketens de laatste jaren hebben ontwikkeld, zoals de 'kip met pluimgarantie', 'nieuwe standaardkip' en 'AH kip' tellen allemaal mee als

kiloknallers. Het welzijnsniveau van al deze kippen ligt onder onze ondergrens, namelijk één Beter Leven-ster van de Dierenbescherming.

Methode

Sinds 2010 registreert Wakker Dier de vleesaanbiedingen in de aanbiedingsfolders van supermarktketens. Van elke aanbieding noteren wij een veelvoud aan gegevens, waarvan de belangrijkste is of het vlees wel of niet een onafhankelijk dierenwelzijnskeurmerk draagt. In 2015 is deze foldermonitor uitgebreid met vleeswaren en zijn meer supermarktketens toegevoegd.

De supermarktketens die momenteel worden meegenomen in de monitor zijn: Albert Heijn, Aldi, Coop, Deen, Dekamarkt, Dirk, Hoogvliet, Jumbo, Lidl, Plus, Spar en Vomar. In de periode 2015-2020 heeft hierin één wisseling plaatsgevonden: Emté verdween uit het straatbeeld, en is sinds 2019 vervangen door Spar. Cijfers in deze monitor van 2015 tot en met 2018 zijn inclusief Emté en exclusief Spar. In de jaren 2019 en 2020 is dit precies andersom. Deze vervanging heeft geen invloed op de gerapporteerde trends.